

KATTESTUDENT - LEVA & VERKA I LUTHAGEN - BIHOTELL
Missa inte Instagramtävlingen på s.25!

Välkommen till
vår nya manuelle chark!

The advertisement features a smiling chef in a light blue shirt and red bow tie on the left. To his right are three images of food: a bowl of olives, cherry tomatoes, and a skillet of meat. On the far right is a plate of food with a fork. The ICA Nära Stabby logo is in the bottom right corner.

ICA
nära
Stabby

Läs mer på s. 11

INLEDARE

Äntligen sommar!

Sommarnumret du håller i din hand innehåller hela 32 sidor som är späckade med blommor och bin. Jag törs däremot garantera att läsningen varken leder till rinnsnuva eller oväntade graviditeter.

Vår yngsta medarbetare, *Emilia Strandh-Klefbeck*, är också vår återkommande modell på sommarnumrens framsidor (så även i detta nummer). På nästa uppslag, s. 5, sätter hon ribban för hur ett sunt miljötank bör låta, då hon delar med sig av sina tankar om hur vi alla kan - och bör -hjälpas åt för att värna vår natur.

Vidare har vi också talat med en framstående expert på pollinatörer, *Riccardo Bommarco* som är professor i lantbruksentomologi vid SLU. Vi frågade bland annat hur det är ställt bland våra bin, humlor o.s.v (s. 6) När vi nu ändå är inne på det surrande ämnet så passar vi på sidan sju på att tipsa om vad du själv kan göra för att underlätta våra pollinatörers tillvaro ... Och det är betydligt enklare än vad du kanske tror.

Vi besöker också en barnfamilj som funnit sin egen oas med utsikt över Mimmi Ekholms plats. Följ med Luthagsnytt *Maria Klefbeck* på ett besök i Uppsalahems nya kvarter i Stabby.

Inget sommarnummer utan fototävling. I det här numret riktar vi oss till alla Instagramanvändare och fina priser från delikatessbutiken i Luthagen, Karins Skafferi, väntar tre vinnare (s. 25).

En och annan återblick kostar vi också på oss. Eller vad sägs om gänget som i början av juni "gick pension från Eriksskolan"? Vi hängde också på när Katedralskolans avgångsklasser förvåntansfullt spenderade sina sista förmiddag i Katte för att ... till slut ... Få springa ut mot sin ljusnande framtid.

Det och mycket mer väntar dig, bara några sidor bort. En riktigt skön läsning och härlig sommar, önskar vi dig! ■

P.S. Vill du hålla dig à jour med det senaste i Luthagen med omnejd, följ oss då på Facebook, där vi uppdaterar regelbundet. D.S.

*Peder Strandh
Redaktör'n*

INNEHÅLL

3/2017

- 5 *Djur och natur*
- 6 *Bli en pollinatörpolare*
- 9 *Pensionerar sig från Eriksskolan*
- 12 *Leches läckra hus*
- 14 *Nya Tiundaskolan*
- 17 *Fåren i Rickombergahagen*
- 18 *Nära till allt på Mimmi Ekholms plats*
- 20 *Mattsons mat*
- 23 *Pippi på hjärnan mot ohälsa?*
- 26 *Studenten på katte*

5

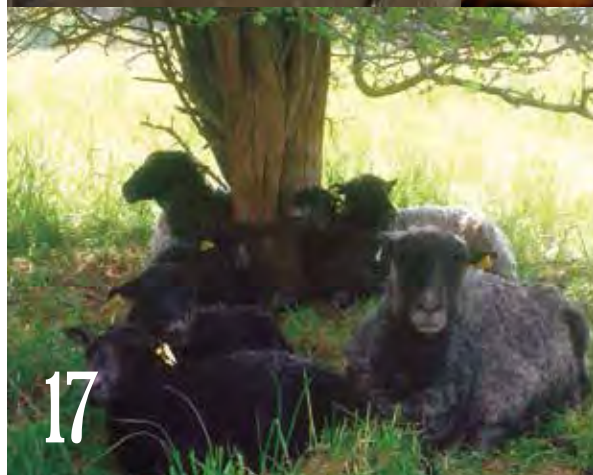
26

12

20

17

18

HÄR FINNS TIDNINGEN

LIVSMEDELSBUTIKER
COOP Nära Ekeby
ICA Luthagens Livs
ICA Nära i Stabby
Konsum Ringgatan
Nelins (Börjetull)

ÖVRIGA
Familjeläkarna
Himla Concept Store
Karins Skafferi
Leffes Cykel
Stabby Prästgård
Stadsbiblioteket
Stadsmissionen
Öster Om Ån

SPANA IN LUTHAGSNYTT PÅ

Instagram

FÖLJ LUTHAGSNYTT PÅ

facebook

SE MER PÅ LUTHAGSNYTT.SE

Vi är nu många flera!

Lista dig på
1177.se
eller ring
018-511 511

Vi tackar för förtroendet med den fantastiska tillströmningen av patienter och har nu utökat vår personal för att fortsätta ge ett vänligt och personligt bemötande till gamla och nya patienter. Välkomna till framtidens vårdcentral!

- Drop-in hela dagen
- Direkttelefon hela dagen
- Kvällsmottagning
- Specialistläkare
- Laboratorium
- Sjukgymnastik
- Kurator
- BVC

Student-
mottagning
alla dagar!

Familjeläkarna
LUTHAGEN

Familjeläkarna i Luthagen
Hällbygatan 31
752 21 Uppsala
Telefon: 018-511 511
www.famlak.se/luthagen

Nelins

Livsmedelsbutiken för hela familjen • Börjegatan 70

LIVSMEDELSBUTIKEN I LIBROBÄCK/BÖRJE TULL - BÖRJEGATAN 70

Frukt & Grönt - Alltid till lägsta dagspris!

Mån-Fre	8 ⁰⁰ - 21 ⁰⁰
Lördag	9 ⁰⁰ - 19 ⁰⁰
Söndag	10 ⁰⁰ - 19 ⁰⁰

Delidysken: mån-fre 8-19
lör 9-17, sön stängt.

Tel. 53 34 44 www.nelins.se

LOTTO
med Joker

Pricka in en vinnare,
ta en kaffe och en
varm korv i Nelins
spelhörna!

Keno

DJUR OCH NATUR ENLIGT EMILIA

Famijlens snart nioåriga dotter uttryckte en oro för sättet en del människor missbehandlar vår natur och dess invånare.

– Är det sant att människor har ställt ut burar med instängda katter i skogen och sedan lämnat dem där för att sommarlovet har tagit slut, frågade hon sina föräldrar vid frukostbordet en morgon?

Ja, kan det verkligen vara så illa, tänker man för femtioelfte gången. Och det är alltid bäst att säga som det är.

– Ja, tyvärr är det sant att en del människor inte har mer vett.

Efter en kort tystnad tar hennes författardebut form och hon deklarerar bestämt:

– Då tänker jag skriva till de som inte förstått hur viktiga djuren och vår natur är för oss alla.

Och det gjorde hon. Här kommer hennes uppmaning till oss alla.

/Redaktör'n

Djur har också känslor

Vi måste verkligen vara rädd om vår natur så att den ska kunna må bra. Och om vi inte är rädda om den så påverkar det också en hel del djur. Så du får inte kasta skräp efter dig som till exempel tuggummipaket, flaskor, papper eller andra saker. Du får inte kasta saker som är dåligt för naturen. För då mår varken djuren eller naturen bra. Så plocka upp efter dig. Och tänk på att djur också har liv som vi. Dom har också smärtor och känslor, dom är precis som vi, men dom ser lite annorlunda ut. Så var lika rädd om dom som du är över dig själv. ■

Signerat: Emilia Strandh-Klefbeck

BLI EN POLLINATÖRPOLARE

Text och illustration av Peder Strandh

Utanför ditt fönster surrar det nu av insekter överallt. I buskage, rabatter och trädkronor jobbas det på för fullt. Surret du hör är ett livgivandets ljud när växters fortplantningen pågår. De senaste åren har rapporter nått oss om att livbringande pollinatörer som bin, fjärilar m.fl. blir allt färre till följd av klimatförändringar, sjukdomar m.m. Vi ville ta reda på mer om vad som faktiskt sker bakom surret vi tar för givet i sommargrönskan, hur är det egentligen ställt med pollinatörerna och finns det något jag som privatperson kan göra för att bistå dem i deras livsviktiga värv?

– Ja det är Riccardo, svarar han efter bara någon signal när vi ringer upp honom.

Riccardo Bommarco är professor i lantbruksentomologi vid SLU, Statens Lantbruksuniversitet, och han om någon borde ha koll på statusen hos landets pollinatörer, tänker jag.

I början av juni var vi många som upplevde att bina och humlorna var ovanligt få i våra parker och trädgårdar. Kunde detta vara ett förebud om att det är riktigt illa ställt med vår natur? Riccardo Bommarco lugnar oss med att det snarare hade att göra med den torra och kyliga våren.

– Vädret påverkar blomningen vilken i sin tur styr mängden pollinatörer, förklarar han och tar höstrapsen (den som blommar så vackert gult) som exempel. I år kom den igång sent tack vara vårvädret och därmed dröjde det lite längre innan blomningen kom igång ... Och först när den

hade kommit igång så kom pollinatörerna.

Riccardo Bommarco berättar att sådana här förskjutningar sker emellanåt.

Biarea à la professorn

Finns det då något som jag som privatperson kan göra för att ytterligare underlätta för surret i naturen, frågar jag?

– Du kan alltid sätta upp ett så kallat bihotell, svarar han. Ta ett hyfsat tjockt träblock och ett antal hål i det. Diametern på dessa hål bör väl ligga inom 2-8 mm och sträcka sig en bra bit in i träblocket.

Därefter rekommenderar han att man hänger upp det med ingångshålen riktade utåt - på en plats som är skyddad från regn men gärna nås av den värmande solen.

– Fördelen med den typen av bihotell är att den bara lockar till sig solitära (ensamma reds. anm.) bin som inte sticks, tillägger Riccardo.

Gemensamt för solitärbin är att de saknar arbetare och bidrottningen i stället själv bygger boet. Det går att läsa mer om dessa bin på jordbruksverkets webbsida, där man också tipsar om något som liknande Riccardo Bommarcos bihotell; ett bibatteri.

Gör ett eget bibatteri à la jordbruksverket.se

”Ta växtstänglar med porös märm som hallon och fläder eller ihåliga som bladvass och bambu. Kapa i lämpliga längder så att det blir en nod i mitten. Bunta ihop i knippen och

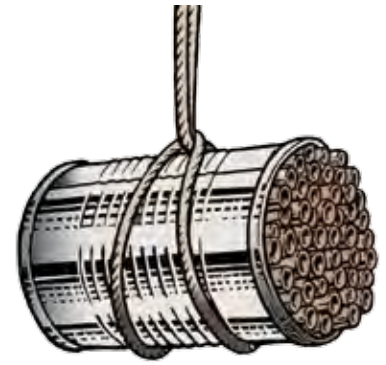
Bilden är en illustration av Peder Strandh.

Anni Bee House av Jan Kurtz. 939 kr.
via ambientedirect.com

Two Tier Bee House. 29,95 £ via
wudwerx.co.uk

Konservhotell. Illustration från
discoverwildlife.com

placera i varma lägen gärna en bit ovanför marken. Du kan också borra tätt med hål i vedträn, stolpar eller i änden på plankbitar som läggs i en trave i en fågelholk utan framsida.

I bryn, trädgårdsmiljöer och åkerrenar bör du placera ut minst 30 bibatterier om du vill märka skillnaden och se fler solitärbin”, tipsar man på jordbruksverkets webbsida.

Bli hyresvärd för humlor

De finns ungefär 350 arter av bin i Sverige, varav ett 30-tal utgörs av humlor. Här intill (*se illustration på s. 6*) visar vi hur du kan bygga ett eget humlebo.

Du behöver är en blomkruka, en slangstump (ca. 50 cm), en sten eller liknande att täcka krukans ev. bottenhål med samt lite hö alt. torrt gräs. Krukan ska stå uppochnervänd och vara en smula nedgrävd. Slangstumpen ska fungera som tunnel och leda in/ut till humleboet. Boet inreds förslagsvis med hö. ■

Andra tips

- Om du har en trädgård; odla blommor som är attraktiva för bin, t.ex. kryddväxter. Bin gillar djupare blommor som producerar mycket nektar. Växter som salvia och kungsmynta är rena godiset och koriander och persilja besitter stark lockkraft.
- Plantera för en lång blomningssäsong. Tidigt blommande växter gynnar bidrottningar som är ute för att etablera ett nytt bo. God tillgång på höstblommande växter ökar sannolikheten för fler pollinatörer kommande säsong.

Pollinätör: En överförare av pollen från växtens hanorgan ståndarna till honorganen pistillen på blommande växter. För att en sådan befruktning - hos växter kallad pollination eller pollinering - skall ske måste pollenet överföras mellan blommor av samma art. Hos många växtarter krävs också att pollenkornen kommer från blomman på en annan individ. En sådan pollination kallas korspollinering. (källa: Wikipedia)

VAD HÄNDER MED VÅRA SKATTEPENGAR?

Uppsala kommun möjliggör insyn digitalt

Text av Peder Strandh

Via ett enkelt klick kan du ta reda på mer om var dina skattepengar går. Kommunen hoppas att den nya digitala plattformen ska bidra till ett större engagemang bland Uppsalaborna då besökaren där kan ta del av fastslagna mål och uppgjord budget.

– Vi hoppas att fler ska få insyn i kommunens verksamhet och se hur vi sköter vårt uppdrag, säger kommunstyrelsens ordförande *Marlene Burwick* (S).

Mål och budget*

Så heter Uppsala kommuns övergripande styrdokument, vilket revideras av kommunfullmäktige i november varje år. Styrdokumentet håller ett treårsperspektiv även om fokus ligger på det kommande året. Den nya digitala lösningen ska göra att tillgängligheten ökar liksom förståelsen om kommunens mål och budget.

Inriktningsmål

- Se hur budgeten fördelas per verksamhet och nämnd
- Följa budgeten under året och se hur kommunen ligger till
- Läs om de inriktningsmål som styr arbetet i kommunen och hur verksamheterna genomför sina uppdrag
- Följa processen med att ta fram mål och budget
- Innehållet och informationen kommer löpande att uppdateras och utvecklas

– Det här är ett helt nytt sätt att presentera kommunens budget och hur vi arbetar för att nå våra mål, säger *Maria Abregren* som är planeringsledare på Uppsala kommun. Vi har lagt ner mycket arbete för att ta fram en visuell och lättbegriplig digital lösning som är lätt att ta till sig och använda. Så vitt jag vet är det unikt bland Sveriges kommuner. ■

* Du når sidan om mål och budget via kommunens hemsida: uppsala.se

Vi bjuder på lådfronterna!

Gäller vid utklippt annons t.o.m 31/8, 2017.

Just nu bjuder vi på alla lådfronter upp till 360 mm i höjd och 620 mm i bredd för dig som bokar ett **gratis hembesök** före 31/8, 2017. Passa på att förnya ditt kök med **Härjedalsmetoden®**. Vi monterar nya köksluckor och mjukstängande lådor på dina befintliga köksstommar på bara en dag.

Det moderna och miljövänliga sättet att renovera sitt kök!

Ring mig och boka ett gratis hembesök!

Martin Ahlgren
073 - 095 79 40

 HärjedalsKök

härjedalskök.se

Vill du dela rum med oss?

Vi har vårt kontor i **Bild Film & Designhuset** på Öfre Slottsgatan.

Ett stort rum med sju bås som man kan välja om man vill ha för sig själv eller dela med någon kompis.

Vi som sitter här idag är sju frilansare inom kommunikationsområdet – kommunikatör, skribent, grafisk formgivare, översättare, filmproducent, marknadsförare etc. Nu är det några som flyttar härifrån och därför söker vi nya rumskamrater. Om du vill flytta ihop med oss är det en fördel om du arbetar i kommunikationssektorn, men det är inget krav. Huvudsaken är att du är trevlig och pålitlig och har arbetsuppgifter som lämpar sig för ett öppet kontor. Månadshyran ligger på ca 2100 kr/bås inklusive wifi och kaffe.

Kontakta båschef Eric Runestam, eric.runestam@alliansdesign.se, för frågor och intresseanmälan.

Synergi

PENSIONERAR SIG FRÅN ERIKSSKOLAN

Text och foto av Peder Strandh

I år är det 65 år sedan deras klass gick ut årskurs 7 på Eriksskolan. Den sista maj hade de en av sina regelbundna klassträffar. Elva av klassens ursprungliga 27 elever hade anslutit. Av naturliga skäl är det några av klasskamraterna som har gått ur tiden, men ytterligare fem hade planerat att komma men för dagen drabbats av förhinder. Vi träffade de som kom.

Utanför Eriksskolans huvudentré samtalas det mellan klasskamraterna som nu "går i pension från skolan". Trots en påtaglig nostalgi är det idel glada minnen det surras om. En av klassens killar (som numera är en herre i 80-årsåldern - men icke desto mindre busig i uppsynen) minns skrattande hur en av lärarna emellanåt gav honom en dagsedel (örfil, reds anm). Bredvid honom står Eriksskolans nuvarande rektor, *Ulrika Nissemark*. Hon ryggar tillbaka när hon hör vad han berättar.

– Så gör vi sannerligen inte nuförtiden, säger hon med

emfas samtidigt som alla skrattar och gläds åt att vissa saker inom skolans värld definitivt har förändrats till det bättre!

Vissa saker var bättre förr

En förändring som inte uppskattas lika mycket är att skolgården numera avgränsas västerut av ett staket och en cykelväg. "Där uppe på stenhällen, på andra sidan cykelvägen, lekte vi mycket på den tiden" minns en annan av herrarna och får medhåll från de övriga. Efter en snabb titt, ledd av rektor Ulrika, inne i skolan vandrar sällskapet sedan vidare. Hemma hos klasskamraten Marianne Lindbom, som bara bor några hundra meter från skolan, väntar nu smörgåstårter och ... Kan vi gissa, många minnen att samlas kring. Från Luthagsnyttets sida önskar vi de nyblivna "pensionärerna från Eriksskolan" en riktigt skön sommar! ■

Rehab Resurs

i Uppland AB

Kombinera träning i grupp med en kopp kaffe.

I augusti startar Rehabresurs Övre Slotts sin verksamhet där du umgås med nya och gamla vänner samtidigt som du har möjlighet att förbättra din styrka och balans genom gruppträning.

Öppet tisdagar mellan klockan 9.30-12.00

Gruppträning klockan 10.00-11.00

(Naturligtvis fortsätter våra andra grupper som vanligt)

ÖPPET HUS:
Tisdag 22 augusti
9.30-12.00

Varmt välkommen till oss!
S:t Olofsgatan 6, 072-573 77 33
www.rehabresurs.se

Kungsgårdets vårdcentral

Vi tar
hand om
hela dig

En bra start för dig och ditt barn

På barnavårdscentralen möter vi varje barn utifrån familjens behov. Och vi följer med ända fram till skolstarten. Vi har grupper för nyblivna föräldrar, helt utan kostnad. Buss 22 stannar utanför och det finns parkering.

Välkommen till oss!

Telefon: 018-611 78 55, vardagar 7.30-17

Adress: S:t Johannesgatan 28 A

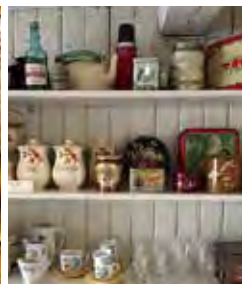
regionuppsala.se/kungsgardet

Region Uppsala

Tandblekning, tandvärk
eller bara vanlig tandvård?
Vi hjälper dig!

Tandläkarna på Wallingatan 1
har öppet hela sommaren.

www.wallingatan1.se 018-444 33 55

Verksamheten växer –
Välkommen till vackra Vallhofs säteri i Jumkil!

Konsthandverksbutik med ullfiltar, kläder, keramik mm
Gårdsbageri, Sommargalleri och Kuriosa & finloppis

*Kafé med hembakat kaffebröd i en vacker miljö både
inne och utomhus i den lummiga trädgården.*

ÖPPET: to-fr 12-17, lö-sö 11-15

(Bageriet har öppet to-sö 8-15)

**LINNÉS
KAMMARE**
KONSTHANTVERK
INREDNING · KAFÉ

**KURIOSA
&
FINLOPPIS**

**VALLHOVS
GÅRDS
BAGERI**

Vallhofs säteri, Jumkil, Bälinge www.linneskammare.se, 073-443 93 40
Väg 272 mot Gysinge, 14 km från U-a. Buss 844 mot Östervåla, hpl Vallhov.

FÅGEL, FISK OCH ALLT DÄREMELLAN

Ica Stabby laddar inför framtiden

Likt ett pärlband ligger de där, matbutikerna som servar oss i Luthagen. Från Ica Lu-tis vid Torsgatan ut till Nelins i Börjetull, och där i mellan Kooperationens Konsum Ringgatan och ynglingen i sammanhanget, Ica Stabby på Mimmi Ekholms plats.

På Ica Stabby möter vi butikschefen Tore Jonsson som för dagen är klädd i kavaj. Han är i full färd med att leda arbetet med att färdigställa butikens senaste tillskott, en delikatess- och charkdisk som han lovar kommer att vara någonting utöver det vanliga.

– Ja, vi investerar för framtiden och satsar på ännu bättre sortiment för just måltiden.

På frågan om en charkdisk är något som kunderna har efterlyst berättar han att man har känt behovet av att ytterligare utveckla erbjudandet av färskvaror och att göra det lättare för kunden.

Butiken har sedan tidigare investerat i en generös ostavdelning liksom ett bageri. Något Tore Jonsson berättar att han och hans kollegor har fått mycket fin respons på från kunder.

– Den nya fiskdisken är också spännande och kräver att vi verkligen är på tå för att kunna skicka med bra tips och recept så att vi alla äter mer fisk.

Skönt grönt och gott kött

Ica Stabbys fruktavdelning har snabbt vunnit ett gott renommé bland kunderna runt Mimmi Ekholms plats. Tore

Jonsson beskriver sin kundkrets som en modern skara som ställer hårda krav på nyheter och trender inom frukt- och grönsakssortimentet.

– Avokado är faktiskt vår största artikel i butiken och kunden äter den varje dag och vill ha den perfekt just för dagen, säger han med illa dold stolthet. Vi har till och med utvecklat en mycket uppskattad egen framodling av just avokado.

Vid sidan av det sköna gröna breddas nu fokus för att också omfatta en delikatess- och charkdisk. Här kommer man bland annat att möra fram köttet själva i ett eget mörningsrum.

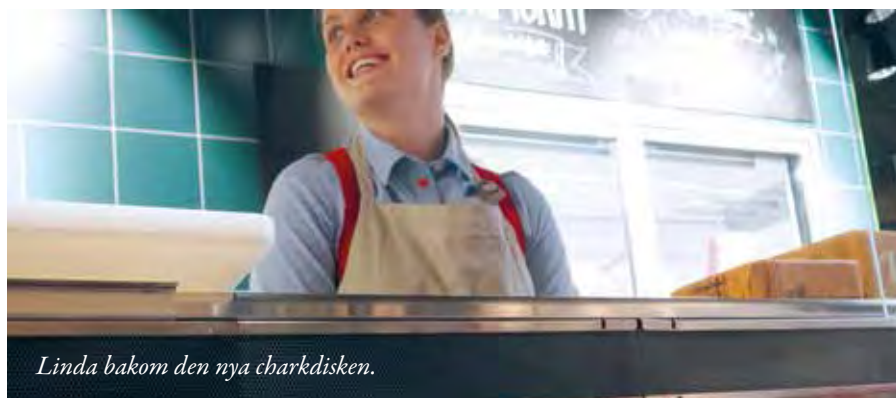
Närodlat och -producerat är något Tore, hans kollegor och kunderna tycker är viktigt.

– Det är så klart att det är extra roligt med närproducerade alternativ och vi kommer att jobba hårt med frågan för att utöka det närodlade ännu mer, säger Tore Jonsson. Vi har också hittat flera nya gårdar som blir samarbetspartners med oss, både på kött- och grönsakssidan.

Vad väntar bakom nästa hörn för Ica Stabby frågar man sig?

– Nu är det viktigaste att medarbetarna, tillsammans med kunderna, får möjlighet att utveckla den manuella charkdisken och att sortimentet och utbudet blir så bra som jag drömmer om att det ska bli. ■

Signerat: Luthagsnytt

Linda bakom den nya charkdisken.

Butikschef Tore Jonsson ger en hjälpande hand tillsammans med Cecilia.

SVERKERSKOLANS GYMNASTIKHUS

Leches läckra hus

Text och foto av Peder Strandh

Sommaren med tillhörande lov är här. Kvar i hörnet Sysslomansgatan/Ringgatan står Sverkerskolan och Gunnar Leches gymnastikhus, omringade av prunkande grönska. Just gymnastikhuset byggdes ursprungligen som en pendang* till skolans huvudbyggnad berättar Helena Harnesk samtidigt som vi går in genom järngrinden som leder till skolgården.

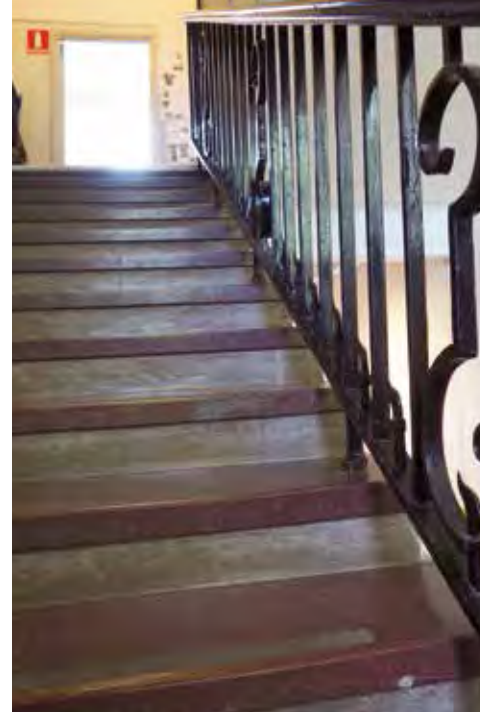
När jag träffar Helena Harnesk den här eftermiddagen i sena maj sjunger koltrasten alltjämt sin hyllning till våren och ännu hänger några barn kvar på fritidsgården. Vi ställer oss och beglor* hela byggnaden samtidigt som Helena tar till orda.

– Det var så att en ny folkskoleordning kom 1919. I den slogs det fast att alla landets folkskolor skulle ha egna gymnastik- och slöjdsalar vilket var anledningen till att Gunnar Leche 1922 ritade Sverkerskolans gymnastikbyggnad.

Året därpå, 1923, inleddes bygget av huset där tegelfasaden - på sant Leche-manér - slammades över med en tunn puts. Fasadens gulhet bryts emellanåt av vita blinderingar* och gröna fönster- och dörrkarmar bidrar till dess livfullhet. Stadsarkitekten Leches faiblesse för ankarslut återkommer här och är, som på andra Lechehus vi har tittat på i den här serien, främst avsedda som utsmyckning utan att fylla ankarslutets egentliga funktion.

– Men de där är kanske äkta ankarslut, kommenterar Helena och pekar bakom de två gula pelarna framför entréns arkadgång.

Över dessa står husets byggnadsår angivet med siffror formade likt ankarslut. På baksidan av siffrorna nio och två (i årtalet 1 9 2 3), ser vi hur två järnstänger sträcker sig över den cirka fem meter djupa arkadgången och försvinner in i tegelfasaden på båda sidor. Detta kanske, för att på ankarslutars vis, förankra/hålla på plats respektive

väggpartier. I taket, någon decimeter ovanför de två järnstängerna, löper mörkbetsade träbjälkar minimalt utsmyckade med ett närmast nonfigurativt, nästan kubistiskt mönster. Träbjälkarna är annars typiskt nationalromantiska.

– Däremot det vita taket ovanför bjälkarna, säger Helena med ett tvivlande tonfall. Det kan jag aldrig tänka mig att det var vitt när huset var nybyggt. Troligtvis var taket mörkt i samma färg som bjälkarna.

Trots att arkadgången bara har två pelare upplevs den som längre. Illusionen uppnås genom att den tycks fortsätta i båda riktningarna i form av grunda nischer med samma bågform ovanför.

Från början var det tänkt att gymnastikhuset skulle bli en tredjedel större. Men man behövde inte en så stor byggnad, därför byggdes inte hela det hus som Leche planerat. Enligt hans ritningar skulle den delen ha byggts på husets västra sida, där det idag finns en parkeringsyta. Detta avsteg är inget som visuellt rubbar balansen hos huset, konstaterade arkitekturhistorikern Carl Eric Bergold*, och vi håller med honom.

På husets andra sida, där gaveln blickar ut över Sysslomansgatan, ser man tydligt att den s.k. Vasarenässanen kommer till uttryck med det mjukt rundade krönet högst upp. Därtill ett antal ankarslut som varierar i form från ett

våningsplan till ett annat.

Den sida av byggnaden som närmast kan kallas för baksidan gränsar mot Ringgatan. Med undantag för en underbar dörr som är klädd i fastnitat järn så saknar hela partiet in-/utgångar vilket nästan manar oss som betraktare att ta de extra kliven in på skolgården för att där bjudas in i byggnaden. Åter till dörren-utöver-det-vanliga, den är kolsvart och över hela dess yta sitter två ornerade järnband som bildar ett stort kryss.

Sverkerskolans gymnastikhus är så mycket mer än en skolbyggnad. Det ser man snart, bara man ger det en rundvandring med öppna sinnen. Den är som det mesta Uppsalas forne stadsarkitekt Gunnar Leche har satt sin signatur på. Fantasieggande och varierande. Ge huset en stund av din värdefulla sommartid. Umgås med det och upptäck Leches lekfullhet du också. ■

* *Pendang*: parallell, motstycke, motsvarighet eller make.

* *Beglo*: Ett underbart alternativ till "iaktta" som jag härleder till en fantastisk föreläsare, Torbjörn Fulton, docent vid Konstvetenskapliga institutionen på Uppsala Universitet.

* *Blindering*: En grund dekorativ försänkning i en murad yta.

* *Carl Eric Bergold*: Konsthistoriker, verksam vid Konstvetenskapliga institutionen vid Stockholms Universitet.

Leva Livet med RUT

Förenade Care erbjuder omsorgstjänster till halva priset med skatteavdrag, bl.a.:

- Matlagning
- Högläsning
- Enklare ärende
- Sällskap
- Promenader

Pris 384 kr/timme men du betalar endast 192 kr/timme

Välkommen att kontakta oss

Nicklas Ahlgren
Verksamhetschef
Uppsala hemvård
Mobil: 0739-01 56 21

Förenade Care

PÅ BESÖK I DEN NYA TIUNDASKOLAN

Text och foto av Peder Strandh

Bild av C.F. Möller.

Om ungefär ett år kommer den här byggarbetsplatsen att vara en helt ny skola. Inne på området, strax öster om gymnastikhallen, står ett antal baracker och jag blir bjuden att stiga in. Väl inne ser det ut som på vilket välförsett kontor som helst. Med hjälm på huvudet och iförd en gul väst med "Besökare" tryckt i tydliga bokstäver på ryggar, ger vi oss av på en vandring runt det som sakta börjar likna en nya skola - den nya Tiundaskolan.

Ett parti av skolfastighetens vägg som vetter mot den blivande skolgården har klätts med tegel vars gradient – från ljusbrun nedtill till mörkare brun upptill – är avsedd att skapa en livfullare stämning på den annars platta väggytan.

Inför byggstarten hade ett antal representanter (inklusive elever) från Tiundaskolan bjudits in för att komma med önskemål om den planerade nybyggnationen. Sedan dess har man suttit tillsammans i s.k. projektrum, ungefär två dagar i veckan, med syftet att kunna hålla parterna informerade om hur bygget fortlöper. På så sätt har man fått snabb återkoppling på sådant som är bra och på sådant som eventuellt behöver justeras.

Färre kvadratmeter – större effektivitet

Den Nya Tiundaskolan kommer att hysa samma antal elever som hade utfästs i inledningsskedet av planeringen (1044 st.) men på minskade lokalytor.

– Vi har lyckats banta ytorna med drygt ettusen kvadratmeter vilket var nödvändigt för att hålla budgeten,

berättar Magnus Dureman som är fastighetschef på Uppsala kommun Skolfastigheter AB.

Han försäkrar att de minskade ytorna inte kommer att drabba eleverna negativt. Tvärtom, förklarar han, så har användningsmöjligheterna istället kunnat optimeras för att kunna användas till mesta och bästa möjliga undervisning.

Tanken är att varje klass ska ha ett huvudsakligt klassrum. Det rummet ska vara mycket flexibelt vilket kommer att möjliggöra att en rad olika ämnen ska kunna undervisas i det. Man vill slippa de många onödiga förflyttningarna som annars hade blivit nödvändiga. Antalet korridorer kommer att vara nästintill obefintliga då dessa betraktas som ineffektiva ytor - inte minst ur ett ekonomiskt perspektiv.

Ta av dig skorna

Redan från planeringsstadiet hade man med i planerna att skolan skulle gå i en Povel Ramelsk anda; att inomhusmiljön skulle bli skofri. Skofri skola är något som redan praktiseras på många andra håll i Uppsala (t.ex. på de flesta för-, låg- och mellanstadieskolor) och runtom i övriga Sverige.

– Det kommer också att spara pengar åt kommunen, inte minst på lokalvårdskontot. Men också mot bakgrund av att skadegörelse med sparkar är betydligt svårare att åstadkomma i strumplåsten. Det här är pengar som istället kommer att kunna läggas på undervisningen, säger Magnus Dureman.

Minskade bullernivåer lär bli ännu en vinst, den här

gången på arbetsmiljökontot. Man tillägger att inneskor naturligtvis är tillåtna och skolan kommer att förses med förvaringsmöjligheter så att ingen ska behöva riskera att bli bestulen på sina uteskor.

Idrottshallen snart färdig

Vid mitt besök i den framväxande Nya Tiundaskolan var det en plats jag inte fick beträda – den till det yttre färdiga idrottshallen.

Den kommer att premiärvisas för pressen i slutet av augusti och tas i bruk av allmänheten i september. Vad som är klart så här långt är att den kommer att hysa en stor hall på det nedre planet, vars yta kommer att kunna delas av i tre mindre delar (här nämns storleken på innebandyplaner som referens). På det övre planet kommer en dansstudio med mjukare golv och väggspegel/-ar att finnas. Dessutom kommer där även att bli en kafédel som skolan kommer att ansvara för och driva. På platsen utanför hallen, där det tidigare fanns en stor grusplan, kommer en fotbollsplan (niomanna-sådan) samt en basketplan att anläggas. ■

Festlig ceremoni i Fyrisskolan när nya Tiundaskolan blir HBTQ-certifierad

Vid ceremoni i Fyrisskolans aula den 24 maj (i väntan på att Tiundaskolan ska byggas färdigt) uppmärksammade man att den nya skolan ska HBTQ-certifieras*. Närvarade gjorde bl.a. Caroline Hoffstedt (S) som är ordförande i utbildningsnämnden och elever från årskurserna fyra

och fem. De sistnämnda kommer, när Tiunda står färdig, att tillhöra de första kullarna som flyttar in i dess nya lokaler.

Tiundaskolans årskurs 4-9 består idag 727 elever. Med fyra klasser i varje årskurs är samtliga utlokaliserade i temporära lokaler, i Fyrisskolan och på Hildur Ottelinsgatan, i väntan på att den nya skolbyggnaden ska stå färdig 2018. När de småningom flyttar in i sin nya skola kommer den att hysa 1044 elever. ■

** HBTQ är en akronym för Homosexuella, Bisexuella, Trans- och Queerpersoner (källa Wikipedia).*

På RFSL:s webbsida förklarar man utbildningen så här: "(...) Certifieringen ska ge verksamheten verktyg för att kunna arbeta systematiskt med likabehandling, bemötande och mänskliga rättigheter (...)"

Nya Tiundaskolans gymnastikhall är först att invigas då det sker redan i september. Foto av Peder Strandh.

LIVSMEDEL

Sysslomansgatan 19 – 21
Öppet alla dagar 7 – 23

ICA nära Stabby
Hällbygatan 27
(Mimmi Ekholms plats)
Öppet alla dagar 7 – 23

Nelins frukt & grönt
Börjegatan 10 i Librobäck
Tel. 018-533 444
Öppet vard. 8-21. lö. 9-19, sö. 10-19

Ringgatan 31
Öppet alla dagar 7 – 23
Tel. 010-7412590

Delikatesser & presentkorgar
Soppa, sallad och paj
Daglig leverans av bröd
Tel. 018-55 56 37

FACKHANDEL

**BUTIK FÖR HUND OCH KATT
TRIM OCH HUNDDAGIS**

Fyrisvallsg. 22
Granne med Nelins
www.petstoresweden.com

Hildur Ottelinsgatan 9
Öppet tisdagar 15-20
Tel. 018-24 04 73

Sibyllegatan 9
Tel. 018-53 60 45

KROPP OCH HÄLSA

LUTHAGENS TANDVÅRD
Vasagatan 1C
Tel. 018-50 77 70

Den lilla
vårdcentralen
utan väntetider.
Öppet året runt!
Barnspecialist.

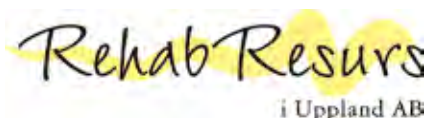
Familjedoktorn
Sysslomansgatan 15 B
www.familjedoktorn.se
Tel. 018-55 16 66

Sysslomansgatan 6
Tel. 018-15 21 06

**Kungsgårdets
vårdcentral**
S:t Johannesgatan 28
018-611 78 55

Sjukgymnastledd gruppträning
Träning för dig med cancerdiagnos,
balans- och styrketränningsgrupp 65+,
medicinsk yoga för alla åldrar.
S:t Olofsgatan 6, 072-573 77 33,
www.rehabresurs.se

Geijersgatan 15B
tel: 018-551414
Välkommen!
Hälsningar Eva Hübbinette

REKREATION

Tre välutrustade lokaler
för fest, konferens med mera.
Stabby backe 1, Buss nr 9
Kontakt 0708- 54 06 41
www.stabbygarden.se

SKÖNHET

Frisör
Börjegatan 52
018-55 00 20
www.salongluthagen.se

Vindhemsgatan 32
Tel 53 13 88
www.salongvirvelvind.se

BEGRAVNING

Bergagatan 2
(hömet kyrkogården)
018-50 11 50
www.uppsalabegravning.se

ÖVRIGT

Sirius loppmarknad
Sturegatan 5
018-51 11 70
Öppet: må-tor 10-18
fre: 10-17, lör: 11-15

**VILL DU SYNAS I
LUTHAGSNYTT?**

Ring 0704-79 59 13

FÅR FICK LAMM OCH FOR TILL RICKOMBERGA/STABBY

De så uppskattade tackorna och deras lamm kommer från Jällagymnasiet som lånar ut dem så att Rickomberga/ Stabbys hagar ska förbli öppna landskap. Lammen som föddes i april har växt till sig och vattenförsörjningen är ordnad, upplyser man på Gröna Sköna Stabbys Facebooksida. Först betar de i hagen närmast Flogsta, därefter kommer de att flyttas över till den nordligaostliga hagen. Låt oss nu hjälpas åt att göra deras vistelse här så angenäm som det bara går - det innebär bl.a. att våra hundar får hålla sig utanför hagarna tills dess att fåren återvänt till Jälla. ■
/Redaktionen

NÄRA TILL ALLT PÅ MIMMI EKHOLMS PLATS

Text av Maria Klefbeck, foto av Peder Strandh

I Luthagsnyttis artikelserie *Leva och verka i Luthagen* har vi i det här numret välkomnats hem till en familj i deras lägenhet i ett av Uppsalahems hyreshus på Mimmi Ekholms plats. Tillsammans med sina fyra barn valde Louise och Jonas att lämna parhuset ute på landet i Rasbo och istället flytta in till stan.

När vi går runt i lägenheten möts vi av ett antal dalahästar som antyder att här lär bo människor med Dalaanknytning. Och visst är det så, förutom att pappa Jonas är uppvuxen i Borlänge så har han också åkt Vasaloppet ett flertal gånger.

– För varje genomfört lopp har han fått en specialgjord Dalahäst, designad av hans far, berättar mamma Louise med stolthet i rösten.

Hon kommer ursprungligen från Gävle, och det visar sig snart att hon sitter inne med många kreativa talanger varav en är sömnad. I förbifarten får vi en liten exklusiv visning av färgglada, samtidigt som de är smakfullt klassiska, barnplagg - direkt från hennes eget designmärke, *Trollis*.

Varför valde ni staden framför landet?

– En av anledningarna var att vi hade behov av något större än det parhus vi då bodde i, säger Louise samtidigt som vi sakta går genom deras lägenhet.

Med sin boyta på knappa 90 kvm upplevs den ändå som större, något makarna tror kan ha att göra med det generösa ljusinsläppet men också takhöjden som är närmare tre meter.

– Men vi ville också komma närmare stan för att få mer folkliv och kortare resväg till jobbet, flikar Jonas in.

Själv jobbar han mitt i stan men har även många jobbresor till Gävle och Stockholm. Att bo i stan underlättar

pendlingen avsevärt, är de båda överens om, även om Louise numera arbetar på Akademiska sjukhuset.

– Att bo här gör att jag enkelt kan cykla till och från jobbet. Det är något som jag uppskattar väldigt mycket, säger hon.

Var Luthagen ert förstahandsval?

– Vi valde mellan en lägenhet i Sunnersta och den vi nu bor i. Men vi föll direkt för den här tack vare dess alldeles speciella läge, minns Jonas.

Familjens lägenhet kantas, mot Mimmi Ekholms plats, helt av en närmare tio meter lång terrass. Att den dessutom är väl tilltagen i djup har möjliggjort ett antal middagar vid långbord sommartid, berättar de.

– Och våra yngre barn, Stina och Bruce, brukar både cykla och åka rullskridskor här, ler Louise med en busig blick mot sonen, fyraårige lintotten Bruce som springer in och ut – fullt upptagen av den där lekfulla världen som bara barn tycks ha tillgång till.

Medan vi står och pratar och blickar ut över Domkyrkan och slottet lite längre bort, så står Stina med huvudet inkilat under räcket och spanar ner mot några kompisar som passerar torget rakt nedanför.

Är det inte något ni saknar, som att kunna gå rakt ut i egna trädgården?

– Faktum är att vi är oftare utomhus nu än när vi bodde på landet, säger Jonas och skrattar.

De är båda eniga om att den stora terrassen bidrar till att de oftare vistas utomhus.

– Sedan gör det nära-till-allt-läget att vi gärna tar promenader, fortsätter han.

– Eller så sätter vi på dragkärran bakom cykeln och ger oss ut på uppträcktsfärd runt om i Uppsala, inflikar Louise.

Lekparkssafari för stora och små

Ett populärt fritidsnöje är när familjen ger sig ut på lekparkssafari.

Bland de närliggande favoriterna hör Gjutare-, Klockar- och Vasaparken. Vid de lite längre utflykterna är parkourparken invid industristaden en favorit för barnen.

För joggingturen tycker Louise att Stabbyskogen är perfekt.

– Och jag gillar det lite undangömda utegymmet som ligger längst ner på Edsbrogatan - utmed Fyrisån, säger Jonas.

Hur tänkte ni kring förskola och skola i och med att ni har fyra barn?

– För de två yngsta valde vi den förskola som ligger närmst, d.v.s. Hällby förskola. Barnen trivs jättebra och vi är jättenöjda med det valet, säger Louise.

Dottern Stina (6 år) berättar att en av hennes kompisar från förskolan också bor i det intilliggande höghuset, och att de brukar kunna prata med varandra mellan balkongerna. Nära och bra, konstaterar vi alla.

Till hösten börjar Stina i förskoleklass och då stod valet mellan Eriks- och Sverkerskolan.

– Avgörande för valet av den förstnämnda blev dess naturnära läge och fina skolmiljö, säger Jonas.

Familjens två äldre barn, Lily 11 år och Miranda 16 år, har själva valt att gå kvar i skolan ute i Rasbo. Det är ju trots allt där de har de flesta av sina kompisar. Tack vare att det finns nära bussförbindelser så fungerar det bra. Även om det blir lite väl tidiga morgnar för att riktigt passa två morgontrötta tonåringar.

Just innan Luthagsnytt's besök har minstingen Bruce varit till Salong Mimmi, som ligger strax intill torget, för att försöka tukta den yviga kalufsen.

– Men han vägrade att låta sig klippas, suckar Jonas och Louise i kapp.

Det var bara för familjen att traska hem igen ... Då var det skönt att det är så nära till allt. De knappt 50 metrarna avverkades på nolltid med en lika munter som hårfager Bruce i släptåg. Och nog är väl denna närhet-till-allt en av tjusningarna med att bo i norra Luthagens Stabby, med allt av service och bekvämligheter som det för med sig. ■

MATTSSONS MAT

av Lars-Olof Mattsson

En knöl med många ansikten

Det här med bantningsmetoder är intressant. Framför allt verkar det finnas lika många som det finns bankdirektörer i Stockholm city. En för mig helt ny metod fick jag mig berättad av en knalle på en påskmarknad tidigare i år. Varför han ansåg att just jag var i behov av informationen vet jag inte, men jag har tyvärr mina misstankar...

Nåväl, denne knalle påstod sig ha gått ner 10 kg med potatisbantning. Under ett antal månader hade han inte ätit något annat än potatis. Kokt potatis, potatismos, bakad potatis, stekt potatis... ja ni förstår. Jag har förstås ingen aning om metoden fungerar, men det fick mig att tänka på något helt annat - nämligen vilken otroligt flexibel råvara potatis är och hur varierad man kan göra den.

Det som är lite märkligt är hur lite kunskap vi svenskar har om potatis trots de mängder vi sätter i oss. När jag var ung (vilket torde sammanfalla med någon slags konsumtionstopp för denna knöl) skilde vi på "långpäran" och "rundpäran", vilket i princip betydde mandelpotatis och icke-mandelpotatis. Och jag kan inte påminna mig någon annan tillagningsmetod än kokning. Undantaget Janssons o. dyl. vid festliga tillfällen förstås.

Idag har jag en bestämd känsla av att vi äter betydligt mindre potatis per capita. Den har fått hård konkurrens av diverse pasta och gryner. Men ironiskt nog verkar vi vilja lära oss mer om potatis, bli mer noggranna i sortvalet och variera tillagningen mer samtidigt som trenden är att vi äter mindre av den.

För att kanske något bidra till denna kunskapsuppbyggnad tänkte jag ägna några rader åt min egen favorit, mandelpotatisen. Det är faktiskt av en viss betydelse var den odlats. Saken är den att mandelpotatis är känslig för sjukdomar och vissa skadegörare. Då dessa problemgivare trivs bättre ju längre söderut man kommer så måste mandelpotatisodlare i södra Sverige använda mer bekämpningsmedel än norrländska. Det anses också att mandelpotatis som odlas norrut blir fastare än sina sydliga kusiner (detta är kanske bakgrunden till att så många tror att det är oundvikligt att mandelpotatis kokar sönder). Smakmässigt är jag ganska

övertygad om att nordlig mandelpotatis smakar mer. Så det finns alltså goda skäl att titta efter "Norrlandsmandel" när man är i butiken.

Potatisrätter finns det som sagt otaliga varianter av. Här har jag plockat ut ett som jag fått mycket uppskattning för och som ändå är enkelt. Naturligtvis ett mandelpotatisrecept.

Mandelpotatisoppa

4 portioner

- 150-200 g mandelpotatis
- 1 gul lök
- 3 dl höns- eller kalvbuljong
- 1,5 dl vitt vin, gärna riesling
- 2 dl vispgrädde (eller matlagningsgrädde om du har sådana böjelser)
- En rejäl klick smör
- Salt, svartpeppar, muskot
- 40 g löjrom
- Finskuren gräslök

Sveta skalad och skivad mandelpotatis och lök i smör i en tjockbottnad kastrull. Tillsätt vin och buljong. Småkoka under lock i 10-12 min. Krydda lite försiktigt. Slå i grädden och koka ihop. Smaka av och komplettera kryddningen om det behövs.

Mixa riktigt skummigt med stavmixer.

Slå upp i lämpliga portionsskålar, toppa med en klick löjrom i mitten, strö gräslöken runt om.

Du kan förstås använda annan salt kaviar än löjrom om du vill, men uteslut den inte för den lita salta brytningen behövs. En annan variant är att toppa med strimlor av knaperstekt bacon men jag tjatar så mycket om bacon i dessa krönikor så jag tänkte hoppa över det denna gång. Vilket alltså misslyckades. ■

Smaklig måltid!

Tjugoettans bild
Grönbeta i Rickombergabagen.
Foto: Peder Strandb

Välkomna till Lennakatten

och museijärnvägen Upsala-Lenna Jernväg

Vi kör våra veterantåg från
Uppsala Resecentrum spår 9 & 10

Sön. 4 juni till 10 september

Lör. 1 juli till 19 augusti

Ons. och tor. 28 juni till 10 augusti
samt Kulturnatten lör. 9 september

För detaljerad information:
besök www.lennakatten.se eller ring 018-13 05 00

Den årliga lagerrensningen
Kom och fika under äppelträden
Fredag 16 juni 14-18 o. lördag 17 juni 11-15

Därefter sommarstängt

Öppnar åter tisdag
5 september, 15 - 20

Välkommen!

Hildur Ottelinsgatan 9, Tel. 018-24 04 73

I VÅR VÄRLD ÄR
CYKELN STÖRST

- Vi kan cykel
- Vi är intresserade av cyklar
- Vi vill att du ska ha glädje av din cykel under lång tid

LEFFES CYKEL

Sibyllegatan 9 • Uppsala • 018-53 60 45

Salong La Jolie

Dam-, herr- och barnfrisör

Frisören där du erbjuds en stunds avkoppling över en kopp kaffe och ett hjärtligt bemötande!

Geijersgatan 15 - Tel. 018-51 02 51

PIPPI PÅ HJÄRNAN MOT OHÄLSA?

Text av Åke Pålshammar, neuropsykolog

Sommar till sist! Grönt och ljust, djur och växter. Vi gläds och blir (enligt en ny engelsk studie) både mindre deprimerade och stressade om vi kan se fåglar från våra fönster, i trädgården, i parken eller i kvarteret. Oavsett ålder, etniska och sociala omständigheter var det bättre för den psykiska hälsan att kunna se många än bara ett fåtal (eller inga) fåglar! Arten spelade inte någon roll.

Andra djur, t.ex. hundar och katter, har en dokumenterat positiv inverkan på den som gillar dem. Precis som musik. Och kramar! Det man tycker om klickar in lite av lugn-och-ro-hormonet oxytocin mellan hjärncellerna. Och det behövs i vår stressade tillvaro.

Hjärnan verkar må bra av naturen varför den ofta rekommenderas när man vill hitta enkla medel för att få ner stressnivåerna.

Sjunga i kör, fixa och greja med händerna - typ påta i jord eller snickra - är välgörande för själ, kropp och inte minst för hjärnan.

Dans - t.ex. i midsommarnatten - ökar självkänslan och minskar stress. Och det tycks i synnerhet gälla för tonårstjejer, enligt en ny svensk avhandling.

Men man behöver göra det IRL, det vill säga "in real life" och inte virtuellt via datorn eller de nya VR-glasögonen som har börjat sina intåg i sommarhagen. Med dessa kan man skapa olika typer av illusioner men kroppen får då bara en "light-variant" av den muskulära belastning den behöver.

Hörlurar dränker fåglars skönsång och gör dem osynliga. Även om rödhakar, blåmesar och koltrastar inte kommer att synas, höras eller räknas kan du nog ändå räkna med att hjärncellerna med lurarnas alternativt känslöshöjande ljudgodis stimuleras.

Så fixa ditt oxytocin på något sätt så spär du ut stresshormonet kortisol och minskar risken för ohälsa. Men passa på: "sommaren är kort, det mesta regnar bort!". Och

Illustration av Peder Strandh.

försök upptäcka så många fåglar som möjligt och förakta inte de små. För även om du ser en hel hopar vita örnar efter en båt, så är det ändå bara antalet som räknas! Så få gärna lite pippi på hjärnan i sommar! ■

HAR DU EN FRÅGA TILL VÅRADOKTORER?

Skriv till Luthagsnytt c/o Strandh-Klefbeck Media KB
Övre slottsgatan 6
SE-753 10 UPPSALA
eller maila redaktion@luthagsnytt.se

Luthagsnytt tar gärna emot frågor som kommer att besvaras av doktorerna på familjeläkarna i Luthagen. Du får vara anonym.

FAMILJEDOKTORN

Luthagens äldsta allmänläkarmottagning, i bruk sedan 1964

Tid samma eller nästkommande vardag - året runt. Akuta fall och utredningsfall.

Intyg för körkort,
frisk-, fallskärm,
trav- m.m.

Lättakutmottagning
för barn från 2 år

Björn Näslund, husläkarnr: 5944
Spec. Allmänmedicin

Dag Gilstring, husläkarnr: 4705
Spec. Allmän- och Barnmedicin

Inga avgifter för
barn och unga
(under 20 år)
samt patienter
85 år och över

Övriga patienter
150 kr
Frikort gäller

Sysslomansgatan 15 B • Tel. 018 - 55 16 66

www.familjedoktorn.se

VI BYGGER STADEN!

**I den nya stadsdelen Cementgjuteriet,
i borten Luthagen, bygger vi nu Gjutarängen.**

Gjutarängen blir vårt fjärde kvarter vid Mimmi Ekholmsplats. Här byggs allt från små yteffektiva ungdomsbostäder till rymliga etagelägenheter för den stora familjen. Innergården delas av hyresgäster och en förskola som kommer finnas i markplan.

På vår hemsida kan du läsa mer om Gjutarängen:
www.uppsalahem.se/gjutarangen

 UPPSALAHEM

GJUTARÄNGEN

ADRESS: Pelargatan, Pålgatan, Hällbygatan

STORLEK: 1-7 rum och kök

UTHYRNING: start 24 augusti 2017, sker etappvis

ANTAL BOSTÄDER: 187 varav 57 ungdomsbostäder

TÄVLA OCH VINN MED

Instagram

- DIN SOMMARBILD

Juryn består av Luthagsnytt's redaktion och Karins skafferi*.

* Juryns beslut är enhälligt och kan inte överklagas. Tävlingen pågår mellan 16 juni och 31 juli.

FÖRSTA PRIS:

Delikatesskorg från Karins skafferi, värde 500 kr.

ANDRA OCH TREDJE PRIS:

Delikatesskorg från Karins skafferi, värde 250 kr.

Så här tävlar du:

- 1 Följ Luthagsnytt på Instagram för att kunna delta
- 2 Ta en eller flera härliga sommarbilder och tagga #luthagsnyttssommar17
- 3 Du ger Luthagsnytt rätten att publicera din bild/-er i pappersmagasinet och på sociala medier som ex. Instagram och Facebook

Kom ihåg att du måste ha en öppen profil för att vi ska kunna se dina bilder!

A photograph of a student event. In the foreground, the backs of two people wearing white sailor-style uniforms with white hats are visible. The hats have 'S140' written on them. In the background, there are two flags flying against a blue sky with white clouds. The flag on the left is blue with a red and yellow design. The flag on the right is the Swedish flag (blue with a yellow cross). Below the flags, there are green trees and a dark building.

VI HAR TAGIT STUDENTEN

En betraktelse signerad Strandh

Text och foto av Peder Strandh

Utanför den gamla Katedralskolans gamla entré började de första sällskapen muta in sina platser. Redo att ta emot sina nybakade studenter stod de där med plakater och ballonger. Tack och lov var vädret på sitt bästa humör denna dag varför väntan torde ha blivit en angenäm upplevelse. Klassiska blåsorkestern från Uplands nation, det Wijkmanska Blecket, höll igång så att hela västra Skolgatan gungade av förväntan.

Inne i skolan var stämningen så tät att den gick att ta på. Men var höll de vita studentmössorna till? Den stora entrén, som annars är så livlig, låg nu öde och mitt på golvet stod ett bord dukat med vattenflaskor och blågula girlander. Till och med korridorerna gapade tomma, liksom den gamla trappan som leder upp mot den andra våningen med sin aula ... Och det var där, i aulan, som alla de vita studentmössorna - med tillhörande student undertill - befann sig. Från scenen ljöd tonerna från skolans dam- och herrkör som sjöng Lalehs sång "Goliat". Sällan har väl versfrasen "vi ska ta över världen" känts mer hjärtligt menad. När sången slutligen hade klingat ut bland åhörare och björkris steg rektor Heléne Lagerquist upp på estraden. Klädd i en härligt blå klänning önskade hon sin elever lycka till en sista gång innan man i aulan unisont klämde i med Herman Säterberg och prins Gustafs Studentsången.

Ett sista häng i klassrummet

I en av lektionssalarna, rakt ovanför entrén och den utrullade röda mattan, samlades eleverna i klass H14*. På bänkarna samsades halvätta baguetter med glas, smink, mobiltelefoner medan dagens huvudpersoner hängde i fönstren för att försöka lokalisera just sina sällskap ute på gårdsplanen nedanför. "Jag ser dem" ekade emellanåt likt bingovrål i fönstersmygarna. Euforin var fullt förståelig med tanke på åsynen som de många hundra ansamlade utgjorde.

– Är det någon här som känner för att springa ut, frågade en lärare (minst sagt retoriskt) när hon dök upp genom dörren?!

Gensvaret var omedelbart och högljutt. Strax var så klass H14 på väg ut mot det magnifika trapphuset och mot den ljusnande framtid som är deras.

Trafikstockning, kösystem och minutiös koreografi

Tro nu inte att det bara var att springa ut helt planlöst för de ljusstörstande studenterna. Tvärtom, här släpptes inte på några ordningsregler. Ännu. På entréplanet uppstod en väl inövad köbildning då ett par lärare föste samman eleverna - klass för klass - i väntan på att de skulle släppas ut till den sista slussen tillika väntrummet. Mössor rättades till, slipsknutar drogs åt och klänningar justerades. En tjej hade ett riktigt häftigt nithalsband, lite punk så där som ska kunna höra ungdomen till. En annan tjej hade en perfekt sittande kostym - så snyggt. Alla var de fina på sitt unika sätt, men ett hade de dock gemensamt; den förväntansfulla blicken.

Slutet som blir början på något nytt

Likt en Kattes egen Sankte Per utgjorde biträdande rektor Mikael Brant-Lundin det sista hindret innan porten mot skolgården öppnades.

– Är ni redo, frågade han? Porten öppnas (av två personal, en för var dörr reds anm), jag ringer i klockan och ni springer ut på trappan, där ni stannar och sjunger studentsången.

Sagt och gjort. Det glädjetjut som steg ur elevernas djup när ljuset släpptes in och biträdande rektorn ringde frenetiskt

i klockan ... Det var bland det starkaste, volymmässigt, jag har hört i hela mitt liv.

Snabbt stängdes porten bakom Kattes senaste studenter. Kanske en bitterljuv symbolik även detta? Bortom gymnasiets trygga port väntar både ljus och mörker. Där väntar resten av livet som - liksom för alla oss andra - garanterat kommer att bjuda dem på de mest oförhappandes överraskningar, trevliga och mindre så.

– Tids nog blir de varse, tänker jag för mig själv samtidigt som nästa klass kommer in i "väntrummet". Men idag måste de få glädjas åt sin ljusnande framtid. ■

Se fler bilder på luthagsnytt.se/

Katte för dummies

Katedralskolan, eller som vi lokala kallar den "Katte", är Uppsalas äldsta kända utbildningsinstitutioner och en av Sveriges äldsta. Nedan kan du se ett axplock av de mer namnkunniga alumner som gått på skolan.

Skolans skrytlista

Grundad redan år 1246 har Katte hunnit dra på sig en minst sagt kaxig skara alumner (och även anställda). Bland de mest namnkunniga märks vår tidigare kung *Gustav Vasa*, *Louis De Geer* Sveriges första statsminister, *Svante Arrhenius* nobelpristagare i kemi 1903, *Hans Blix* ordförande i IAEA m.m., tidigare generalsekreteraren i FN *Dag Hammarskjöld*, kabinettssekreterare *Sverker Åström*, *Hans Rosling* som var professor i internationell hälsa, *Magdalena Andersson* (S) finansminister, Internetentreprenören *Niklas Zennström* som bl.a. ligger bakom Skype, Kazaa och webbetjänsten Joost. Sveriges ambassadör i Jordanien heter sedan 2016 *Erik Ullenhag* (L) och även han nötte trappstegen på Katte. Listan kan göras mycket längre men vi nöjer oss för nu.

* H14: "H" är en förkortning av Humanistiska programmet och "14" avser det år klassen inledde studierna, alltså 2014.

HUSBYBORGS KOLONIOMRÅDE FÖR DUMMIES

Det nu 33-åriga kolonistugeområdet i Husbyborg är ett grönskande smycke som förtjänas att upptäckas och återkomma till. Sammanlagt har det cirka 400 kvm stora området 98 små stugor, varav ett antal av de äldsta byggdes av arrendatorerna själva. Den mångfald trädgårdarna bjuder är svår, om inte omöjlig, att återge. Därför får du som läsare se den här artikeln som en kort introduktion.

Snön hängde alltså i luften när vi i våras kontaktades av kolonins Annika Norrby.

– Vi vill hälsa alla välkomna till Husbyborgs kolonidag den första juli, förklarade hon.

Många kanske tror att hela området är privat. Men det är bara själva tomterna som är privata. Att strosa runt i mellan dessa är alldeles tillåtet och gör man det bjuds man på ett lugn som bara tillfälligtvis störs av den närliggande Salajärnvägens framrusande tåg. De himmelska dofterna från allt som växer i trädgårdarna lockar många fjärilar och flitiga bin och stadens stress känns skönt avlägsen.

Loppis och fika

I samband med kolonidagen arrangerar föreningen också en loppmarknad, och just den här dagen får besökarna möjlighet att stiga in i många av de privata trädgårdarna. Som om det inte skulle räcka tilläger Annika Norrby att de dessutom har ett kafé.

– Därtill blir det konst- och hantverksutställning. Och musikunderhållning!

Om man nu inte kan ta sig till Husbyborgskolonin den första juli så rekommenderar vi på Luthagsnytt att man absolut ska passa på att besöka den vid något annat tillfälle. Det är lätt att ta sig dit till fots, med cykel eller med bil där den ligger strax norr om Librobäcken.

Med bil från Luthagen svänger man vänster från Gysingevägen (272) in på den gamla Börjevägen som man sedan följer ca. 700 m. Husbyborgs koloniområde ser du då på vänster sida. ■

Webbsida: husbyborgskolonin.com

KORS OCH PINUPPOR PÅ UPPLANDSMUSEET

I mitten av maj hölls vernissagen för Upplandsmuseets senaste utställning; **Tro, hopp och kärlek**. Där bjuds man som besökare på en historisk resa i tatueringarnas, och då i synnerhet sjömanstatueringarnas, färgstarka historia.

Uppsalas kanske meste tatuerare - *Magnus "Mankan" Tornéus* från Rough Stuff Tatoo - klippte premiärbandet inför ett femtiotal gäster. Sedan dess är det fritt fram att se utställningen som utgår från ett antal tatueringsförlagor från tidigt 1900-tal.

Men är det där med tatueringar verkligen något för mig, kanske du tänker. Luthagsnytt passade (kanske lite fördomsfullt) på att fråga experten Mankan om hur det ligger till med den saken?

– Idag har jag kunder i alla åldrar och från alla samhällsklasser, berättar Mankan. Den äldsta är åttio år och väljer att göra en ny vart femte år ... Hon gillar det och tycker att hon självklart ska kunna unna sig det, berättar han.

Vi tar det som en bekräftelse på att våra fördomar behöver utmanas. Att det bara skulle vara sjömän och kåkfarare som

tatuerar sig är numer alltså ett fullständigt förlegat synsätt. Därför bör ett besök till Upplandsmuseets utställning i ämnet onekligen kännas relevant - för gemene man.

Ett litet tips till sist!

För alla som har barn eller själva gillar gnuggis-tatueringar (a.k.a. tatoo light, reds anm): Sådana säljs i museets butik i form av snygga s.k. Old School-gnuggisar för tio kronor styck. De sitter som berget och utklassar lätt vilken annan gnuggis som helst, såväl i estetik som i den tid de sitter kvar och överlever bad, dusch och rotborstning.

Lugn du hinner! Utställningen visas ända till den 14 januari. ■

Svenskt konsthantverk och formgivning sedan 1980.

Välkommen till Uppsalas äldsta konsthantverksbutik!
Keramik, glas, textil, silver, smide, ullfilar och egna klädkollektioner.

ÖSTER OM ÅN

KONSTHANTVERK · FORMGIVNING

Svartbäcksg. 18 UPPSALA, www.osteroman.com, tel. 018-71 15 45

Är du vår nästa redigerare?

Vi söker dig som har öga för detaljer såväl som helheten.

- Du ser värdet av, och vill bidra till en snygg och framåtsträvande layout i Luthagsnytt.
- Du har och vill dela med dig av dina idéer.
- Du kommer att jobba nära bildredaktören med varje nummers montering (det brukar handla om tvåveckors-episoder ca.) inför varje nummers tryckning.

Ett krav är att du har stor vana av att arbeta i Adobe InDesign.

Uppdraget är perfekt för dig som söker kreativa utmaningar och vill vara med och utveckla Uppsalas enda stadsdelsmagasin.

Kontakta Peder Strandh för mer information om arbetsuppgifterna, ersättning som utgår etc.
Tel. 0704-79 59 13 (vardagar 9-18).

LUTHAGSNYTT

DET LIGGER I TIDEN

Sommaren 2017

BIOTOPIA MUSEUM

(Stängt 23-25 juni)

Alla dagar:

kl. 11.15: Fossiljakt, för barn från ca 6 år

kl. 12-14: Drop-in, fossiljakt på egen hand

kl. 14.15: Småkrypssafari, för alla intresserade eller expedition Fyrisån, för barn från ca 9 år

kl. 15-17: Drop-in, småkrypssafari på egen hand.

Adress: Biotopia på Vasagatan 4.

RODD- ELLER TRAMPBÅT PÅ FYRISÅN

För 50 kronor per påbörjad timma kan du trampa i lugn och/eller ro. Flytväst finns att låna.

Läs mer på kulturvidfyrisan.weebly.com

Adress: Bakom Walmstedtska gården, Vattugränd.

LINNÉS KAMMARE

Kuriosa och finloppis samt Galleri Vallhavs säteri.

Öppettider: to-fre 12-17, lö-sö 11-15. Midsommarafton stängt. Semesterstängt 31 aug-10 sept 2017.

Adress: Vallhavs säteri. Buss 844 till Vallhov. (Se även annons).

FRILUFTSSCENEN PARKSNÄCKAN (HELA SOMMAREN)

Utekonserter i sommar med bl.a. Janne Schaffer, Lisa Miskovsky, Eva Dahlgren och Bo Kaspers Orkester.

För övrigt program se deras webbsida eller ring

Kulturhjältarna 018-711 411.

Adress: Stadsträdgården.

LENNAKATTENS VETERANJÄRNVÄG

tar dig

med på härliga sommarturer i Madickens anda.

Avgår från Uppsala Resecentrum spår 9 och 10. Tel. 018-13 05 00. Läs mer på lennakatten.se

(se även annons).

LOPPIS

På gården nedanför observatoriet i Hällby.

Öppettider: då-och-då. Adress: Hällby 112

SPÄNNING PÅ HÖG HÖJD MED

ROOFWALK TOURS

Se stan från slottets tak, samtidigt som en guide berättar om Vasaborgens spännande historia.

Läs mer på roofwalk.se.

Adress: Drottning Christinas väg 1 A. Tel. 018-12 18 00

PÅ ÄNNU HÖGRE - MED SEGELFLYG

Sväva ljudlöst högt över marken och se hela Upplands sköna landskap. Uppsala Flygklubb anordnar segelflygning dag som kväll för hela familjen.

Adress: Sundbro Flygfält i Bälinge. Tel. 018-35 70 13

VISFÄST 8-9 SEPTEMBER

Visfesten med "ä" äger rum på Lugnet i byn Sättra (norduppland). Ett dussintal artister underhåller från scenen under de två dagar som evenemanget pågår.

Arrangörer är makarna Daniel och Anneli Östersjö.

Programmet genomförs med stöd från Kultur och bildning, Region Uppsala. Fri entré och härlig musik utlovas. Läs mer på visfast.se

PETER
STÅLHOLM
© 2017

Kontakta oss

redaktion@luthagsnytt.se
www.luthagsnytt.se

Besöks- och postadress

Luthagsnytt c/o Strandh-Klefbeck Media KB
Övre slottsgatan 6 (en trappa ned)
SE-753 10 UPPSALA

Kontaktinfo

Redaktion och annons: 018-432 01 94
redaktion@luthagsnytt.se

Ansvarig utgivare och redaktör: Peder L.G. Strandh

Skribenter i detta nummer

Maria Klefbeck
Emilia Strandh-Klefbeck
Lars-Olof Mattsson
Åke Pålshammar
Peder Strandh

Framsidesdesign

Peder Strandh

Layout

Josefina Jonsson
josefina@bronea.se

Instagramredaktör

Lisa Hamdan McConnell

Inskickat redaktionellt material

redaktion@luthagsnytt.se

Ekonomi

Maria Klefbeck
Tel. 073-04 581 04
annons@luthagsnytt.se

Upplaga

5.800 ex

Utgivningsdagar 2017

6 nummer per år:
10 februari
7 april
16 juni
1 september
27 oktober
8 december

Materialgranskning

Luthagsnytt förbehåller sig rätten att avböja olämpliga annonser liksom att avböja eller redigera insända redaktionella bidrag.

Produktion tryck

Strandh-Klefbeck Media KB
ÅTTA.45 TRYCKERI, Järfälla
www.luthagsnytt.se

Deadline material nästa nummer

Fredag 11 augusti – Ute i butik 1 september
Tipsa Luthagsnytt direkt på redaktion@luthagsnytt.se
eller på sms/mms till 0704-79 59 13

Lars Karlsson Bilverkstad AB

Den kompletta
allbilverkstaden
med kompetens
och kunnande

Hildur Ottelinsgatan 21 B
(Nedanför Eriksskolan)

018-54 35 60

VILL DU HA HJÄLP MED HUNDPROMENADER?

Jag brukar ta en långpromenad vid femtiden varje vardag i Luthagen/Stabby och undrar därför om din fyrfota vän också skulle behöva komma ut vid den tiden?

Vissa helger fungerar också samt passning ibland när det behövs. Föredrar mellanstorlek på hund alltså inte för stor.

Marie
mob. 070-715 45 60

SPANA IN LUTHAGSNYTT PÅ

Instagram

FÖLJ LUTHAGSNYTT PÅ

facebook

SE MER PÅ LUTHAGSNYTT.SE

VISNINGAR
HELA
SOMMAREN

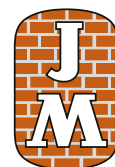
LUTHAGEN – ANEMONEN 2

SISTA CHANSEN I KLASSISKA KVARTER

I Anemonen finns något för alla – från den smarta tvåan till den rymliga sexan. Lägenheterna som ligger intill ängskanten vid Stabby ängar, har välplanerade planlösningar. Kvarteret har ett perfekt parkläge vid nya Gjuteriparken och erbjuder vardagsservice vid Mimmi Ekholms plats, bara ett stenkast bort. Välkommen in på någon av våra visningar i sommar på Hällbygatan 39. För visningstider se jm.se.

Storlek: 2-6 rok, 54-124 kvm
Pris: 2 600 000-5 300 000 kr
Månadsavgift: 3 500-6 400 kr
Tillträde: prel. från kv. 1, 2018
Mäklare: Sara Ekeljung,
076-200 96 55,
sara.ekeljung@widerlov.se

MER INFO OCH FLER DRÖMBOSTÄDER PÅ JM.SE

Hus att trivas i